

posebno angleški in ameriški, naj se sedaj sklene mir. Predsednik Zjedinjenih držav je že vprašal rusko in japonsko vlado, če bi se ne hoteli pogajati, za mir. Od obeh je dobil dovoljen odgovor, zato hoče sedaj predlagati, kje se snidejo odposlaniki obeh držav in hoče on sam voditi pogajanje.

K tem mirovnim pogajanjem piše tržaški dnevnik „Edinost“:

Kar se je dogodilo po vsakem večem dogodku na bojišču v vsej tej vojni, isti prizor vidimo tudi sedaj. Iz Amerike in Anglije lete v Evropo vesti o predstojajočih mirovnih pogajanjih in bližjem sklepu miru. Doslej smo bili mi dosledni v tem, da nismo verovali tem vestem iz jako dobro utemeljenih razlogov. Sicer pa priča za malo verjetnost teh vesti že okolnost, da sta ravno Rusiji sovražna Anglija in Amerika, ki imata vsikdar glavno ulogo na širjenju tucih vesti . . . Anglija je bila, ki je povzročila in uprizorila to vojno. Če se torej sedaj ista Anglija trudi za sklep miru, smemo biti uverjeni, da je prav gotovo o tem ne vodi skrb za ruske konte. Anglija ve dobro, kako stvari stoje. Ona ve, da se vzlic temu, da je Rusija na morju za dalje časa premagana in vzlic vsem dosežanjem japonskim vspehom na kopnem — ta velikanski boj mora završiti s končnim porazom japonsko armado, ako se bo ta vojna vodila vstrajno in žilavo.

Na noben način ne obstoji nikak razlog, ki bi Rusijo silil v sklep miru. Vse se suče sedaj okolu vojne na kopnem. Tu pa je položaj tak, da niti združene Japonska, Anglija in Amerika ne morejo zlomiti ruske vojne sile, to pa zato ne, ker ne morejo nikdar zadeti srca Rusije! Le pomislimo, da ta poslednja šteje v Evropi milijone izvežbanih vojakov. Le mirovno stanje iznaša jeden milijon! Istotako so viri živeža in raznih pripomočkov v neizmerni Rusiji — neizmerni, neizcrpni! Napoleon, ki je bil največji vojskovodja vseh časov, je šel v Rusijo na čelu armade, ki je boljše ni videl svet. In vzlic temu, da je imel prehoditi daljavo, ki je iznašala le $\frac{1}{10}$ one poti, ki bi jo morali prehoditi Rusije vztočno azijski sovražniki ob večnih trdovratnih bojih, — vzlic temu je Napoleon zmagoval tako dolgo, da se je končno dozmagal v svojo pogubo! Kako bi se še le godilo tisti Japonski, ki ima še jako mlado vojno, a še ta je sedaj blizu izcerpljenja!!

Nič ne sili torej Rusije v sklep miru. Če pa vendar pride do tega — česar pa za sedaj nikakor ne verujemo —, bo to usodna pogreška diplomatov. Slep miru bi dal Japonski le odduška in prilike, da dozori vojaško in politično ter podredi svojemu vodstvu vso

rumeno pleme, — 500 milijonov ljudij — in v nekoliko letih bi imela Evropa — in ne le Rusija — prestati naval in pritisk, kakoršnega ne pozna zgodovina. In tu vidimo torej, kolike nevarnosti hoče izzivati Anglija za vso Evropo (v prvi vrsti pa za obsovaženo Rusijo), s svojim pritiskanjem za sklep miru. Zato ne moremo verjeti, da bi bila ruska diplomacija tako kratkovidna, da bi ob takim stanju stvari hotela sklepati mir. To bi bila neverjetna politika.

Sklep miru bi bil od strani Rusije usodna pogreška. Rusija ne sme ravno sedaj pod nobenim pogojem mirovati — tudi za kratek čas ne —, ne sme dovoliti Japonski odduška! Ona mora marveč ravno sedaj odločno izkriščati čas. Rusija mora neprestano, brez prenehljaja, razvijati svojo velikansko silo in jo metati sproti proti še le ustvarjajoči se sili sovražnika. Najizdatnejše sredstvo je neprestano vojevanje v velikem in malem zlogu. Povdarjamo posebno, da v tej vojni ne igrajo izgube na zemlji nikake vloge. Potreba je le, da se na ruski strani vodijo bitke tako, kakor se je zgodilo pri Liaojanu, kjer je sovražnik vzlic svoji zmagi imel večje izgube nego namišljeni premaganec. Ob nadaljevanju vojevanja v tem smislu morajo Japoncem viri usahnuti poprej, nego pridejo do take zmage, ki bi res porušila Rusijo in jo potisnila ob tla. Tudi ob enakih izgubah na obeh straneh mora Japoncem poprej zmanjkati nit.

Ako bi smeli mi dajati Rusiji nasvete, bi jej sedaj, po bitki v Korejski cesti, svetovali, naj se za sedaj ne briga za svojo morskno silo, a mesto tega tega naj: 1.) takoj začne z gradnjo družega tira na sibirski železnici, pa naj traja to tudi 3 leta; 2.) naj spravi na bojišče mnogoštevilno konjenico za nadvladovanje prostora in za nadaljevanje vojne v velikem zlogu; 3.) naj v Vladivostoku uvažujejo izkušnje Port Arturja in naj store kolikor le možno, da bo ta trdnjava nase potegnila še večje sile sovražnika, nego jih je Port Artur. Izlasti je v bogati meri preskrbeti v Vladivostoku za živila in streljivo.

To bi bila sredstva, s katerimi more Rusija še najhitreje doseči goraji končni cilj: izcerpljenje japonske vojne sile.

Zadnja poročila, ki krožijo v listih odločno zatrjujejo, da so se predsedniku ameriških Zjedinjenih držav posrečile priprave za mir med Rusi in Japonci. Dogovore radi pričetka je že končal. Rusi, kakor tudi Japonci so že menda sili vojske. Drugi pa mislijo, da za temi mirovnimi razpravami tiče Angleži, ki vidijo v nadaljevanju popoln poraz Japoncev in z Japonci vred svojega denarja, katerega so jako mnogo posodili Japoncem. Tudi se

baje Angleži boje, da bi s to vojsko Rusi pridobili tudi v trgovskem oziru premoč nad Angleži in bi te popolnoma spodrinili. Mogoče, da so to pravi vzroki, sicer bi Rusom toli neprijazni Američani in Angleži ne silili toliko z mirom.

Politični ogled.

Državni zbor začne dne 14. t. mes. zopet zborovati. Že v prvi seji se namerava razpravljati tudi o trgovski pogodbi z Nemčijo.

Nadvojvoda Jožef je umrl v Reki dne 13. junija. Rojen je bil l. 1833 v Požunu ter popolnoma v madjarskem smislu vzgojen. Med Madžari je bil zelo priljubljen.

Obe kmetski stranki na Češkem, češka in nemška, sta letos prvokrat v večjem številu nastopili v češkem deželnem zboru. Češki list „Politik“ sodi o njih: „Kmetijski poslanci obeh narodov so se izkazali kot izvrstne moči. Vso snov imajo v oblasti in zraven imajo tudi srečo, da znajo to snov govorniško mojstersko spraviti k veljavi. Iz kmetijskih poslancev se bodo razvile dobre, rabljive moči. Oni stojijo na trdnih tleh in imajo jasne smotre pred očmi. In to pomeni v politiki zelo mnogo.“ Taka sodba razveseli vsakega ki ljubi kmetijsko stvar!

Po slovanskem svetu. Bolgarska mornarica se je nedavno pomnožila za tri torpedovke, ki so razložene dosepele v Varno. — Zasedanje istrskega deželnega zbora je odgodeno, ker laška večina ni hotela priti k sejam, ako bi vladni zastopnik govoril tudi hrvaški.

Vendar enkrat! Iz Pule poročajo, da so v delavnici vojne mornarice odpustili 500 italijanskih delavcev, baje zato, ker so glasovali na volitvah z italijansko irredentarsko (izdajalsko) stranko. Odpustili jih bodo še več, ter nadomestili s slovanskimi in nemškimi delavci.

Dopisi.

Iz Slovenjgrada. (Naše narodne razmere.) Naša narodna trgovina kakor tudi narodna gostilna „Narodni dom“ v kljub nevolji tukajšnjih in okoliških nemčurjev prav lepo napreduje. V gostilni se je pred kratkem marsikaj prenovilo in trgovina se bode že v par mesecih za najmanje polovico povečala. Z veseljem poročamo, da se ljudstvo iz dežele, za katere je naš „Narodni dom“ v prvi vrsti namenjen, vsak dan bolj zaveda svojih narodnih dolžnosti in da je naš „Narodni dom“ znan tudi že preko mej našega lepega okraja! Na-

„In napravila si se tako, kot bi me ne hotela poznati več.“

Ivanka ga je pogledala začudano. Videl je v njenem pogledu očitanje: „ti sam nas nočeš poznati, sam si kriv, če te ne marajo drugi.“

Vzdihnil je, pozdravil in šel dalje.

Ivanka je pa obžalovala, da je takšen. „Koliko bi lahko koristil domovini, sedaj ji pa zadaja udarce . . . Ali je res takov, kakor pravijo“, se je vprašala . . . „Mogoče, da tudi ni res, da je samo preslepljen, kakor mnogo drugih. Treba mu le nekoga, da ga spravi na pravo pot.“

In mislila je dalje, nehote . . .

„Kdo naj ga vodi in spravi na ono pot ali ona?“

Zardela je stresla z glavo, kot bi hotela odpoditi te misli, „Dekle, mlado dekle voditi na pravo pot mladega fanta?! so se ji vsiljvale misli.“

Matej je pa mislil svoje, ali slučajno slično.

„Lepa je, ali Toni je še lepša. Vendar onega ponosa in milobe očes nima, kakor Ivanka . . .“

Slučaj ali kali? Naneslo je večkrat naključje, da sta se kje sročala in pogovorila. Spočetka kratko, a čim delj več. On se je jel bolj ozirati na se in biti pridnejši. Tudi otožnost mu je polagoma zginjevala.

Ali je bil to slučaj? — Morda!

Enkrat je vprašal očeta, koga bo volil.

„Komu sem obljubil?“

„Toraj ne Izidora?“

„Mu nisem obljubil in ga ne volim.“

„V resnici, oče?“

„Ali misliš, da bom drugače delal, kakor govori?“

„Dobro oče. Izidora ne.“

„Se ti je kaj pripetilo?“

„Nič posebnega.“

Oče je vedel za sinovo stvar, a ni mu rekel ničesar, akoravno mu ni bilo prav. Mislil si je, da ne bo nič iz tega. Sedaj je pa slutil, da se je nekaj prigodilo, akoravno mu Matej noče povedati. Matej je sicer prej večkrat mislil, kako bi nagovoril očeta, da bi volil Izidora, a je prej zagledal propad, predno je zletel vanj.

„Jaz pa pravim, da se ti je nekaj prigodilo,“ de oče.

„Ni vredno, da bi govoril.“

„Te je speljala ona Izidorova? Kaj?“

Matej molči.

„Dobro tako! Vedel sem, da to ni nič.“

Čemu si nisi iskal neveste iz hiše poštenjakov, ne pa si gledal za hčerami izdajalcev.“

Sin je hotel nekaj reči, a je obmolknil.

„Eno je. Dolžan sem Izidoru.“

„Plačajte mu! Čemu tlačniti izdajalcu.“

Stari je neverjetno pogledal sina. Kaj je rekel? Izdajalec? Se je li predrugačil? Videl je, da je Matej nekaj časa sem celo drug človek, ali da bi postal tak . . . to mu ni moglo v glavo.

„Kaj me gledate, oče?“

„Nič.“

„Vem, zakaj. Bil sem samo preslepljen in speljan. Hvala Bogu, našel sem pravo pot.“ Hotel je reči, da je našel nekoga, ki mu je pokazal pravo pot.

„Toraj plačate dolg?“

„Denar imam, da mu ga vržem takoj v gobec, ko se končajo volitve. Sedaj si pa naj stavi upe.“

Pogovor med očetom in sinom se je končal.

Ko je zopet enkrat po naključju srečal Ivanko jo jo uprašal o bralnem društvu.

Sprva je mislila, da se roga. Ko je pa videla miren pogled mu je odgovorila.

„Lepo mora biti, da se skupaj navdušujete in veselite.“

„Zelo. Boljše, kakor če bi posedali po gostilnah. Človek se še kaj nauči.“

„Kaj pa če bi jaz prišel“, pristavi za nekaj trenutkov. „Bi me odpodili?“

„Zakaj“, se je začudila deklica. Presenetilo jo je to vprašanje.

„Ali bi me ne?“

(Dalje sledi.)